

SÖZCÜĞÜN ANLAMINI DEĞİŞTİREN EKLER

Sözcüğün sonuna eklenerek anlamını değiştiren, yeni anlamda sözcük türeten ekler vardır. Bu eklerle YAPIM EKLERİ denir. Yeni anlam kazanan sözcüklere TÜREMİŞ sözcük denir.

Sözcüğün sonuna gelen her ek yeni anlamda sözcük türetmez. Örnekleri inceleyiniz.

gel → Ek almamıştır.

masa → Ek almamıştır.

evden → Ek almıştır. - den eki sözcüğün anlamını değiştirmemiştir.

oduncu → Ek almıştır. - cu eki odun satan kişi anlamını kazandırmıştır.

kitaplar → Ek almıştır. - lar eki sözcüğün anlamını değiştirmemiş, çoğul anlamı kazandırmıştır.

kömürlük → Ek almıştır. - lük eki kömür konulan yer anlamında yeni anlam kazandırmıştır.

Yeni anlamda sözcük türeten başlıca ekler şunlardır:

- ci (-cı, -cu, -cü, -çi, -cı, -çu, -çü) → evci, kömürcü, simitci, yolcu, sanatçı, ayakkabıcı
- li (-lı, -lu, -lü) → evli, akıllı, tuzlu, köpüklü
- lik (-lık, -luk, -lük) → kalemlik, kitaplık, tuzluk, gözlük
- siz (-sız, -suz, -süz) → deftersiz, akılsız, susuz, sütsüz
- gin (-gın, -gun, -gün) → bilgin, salgın, baygın, soygun, ölgün
- gi (-gı, -gu, -gü) → bilgi, sevgi, bilgi, görgü, sorgu, sargı, saygı, kaygı
- daş (-taş) → vatandaş, soydaş, yurtdaş, sırdaş

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1.) Aşağıdaki sözcüklere verilen ekleri getirerek örnekteki gibi yazınız.,

sepet → -siz → ..... perde → -li → .....

kitap → -lık → ..... bilgi → -siz → .....

üzüm → -cü → ..... yol → -luk → .....

2.) Aşağıdaki sözcüklerin aldığı eklerini örnekteki gibi karşılıklarına yazınız.

neşeli → -li kemersiz → ..... öğrenci → .....

yağmurluk → ..... ekmeksiz → ..... güneşli → .....

3.) Aşağıda verilen sözcüklere belirtilen yapım eklerini getirerek yeni anlamda sözcükler türetiniz.

SÖZCÜK	-ci	-li	-lik	-siz
göz	....gözcü...	....gözlü....	....gözlük...	....gözsüz...
kitap				
şeker				
odun				
çiçek				

TÜREMİŞ KELİMELER

<u>Kelime</u>	<u>Aldığı ek</u>	<u>Türemiş kelime</u>	<u>Cümle</u>
Şeker	→ -li	→ Şekerli	→ Çay çok şekerli olmuş.
Odun	→ -cu	→	→ .....
Kalem	-lik	.....	.....
Kömür	-süz	.....	.....
Yol	- cu	.....	.....
Kapı	- cı	.....	.....
Kitap	-çı	.....	.....
Göz	-lük	.....	.....
Tuz	-suz	.....	.....
Tat	-lı	.....	.....
Dost	-luk	.....	.....
Simit	-çi	.....	.....
Hizmet	-li	.....	.....
Duvar	-cı	.....	.....
Acı	-sız	.....	.....